

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci **žalobkyně: N. D.**, zastoupené JUDr. Františkem Grznárem, advokátem se sídlem nám. Republiky 108, 346 01 Horšovský Týn, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 5. 11. 2003, č. j. OAM-5642/VL-07-04-2003, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 3. 2004, č. j. 59 Az 59/2003-20,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 5. 11. 2003 zamítl žalovaný žádost žalobkyně o azyl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

V žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobkyně citovala četná ustanovení správního řádu, která žalovaný podle jejího názoru porušil. Porušena byla podle žalobního tvrzení i ustanovení § 12 a § 91 zákona o azylu, ovšem ani zde žalobkyně neuvedla, v čem konkrétně spatřuje tato porušení. Co do skutkových tvrzení odkázala žalobkyně na obsah správního spisu a navrhla, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl rozsudkem ze dne 8. 3. 2004. V řízení před správním orgánem neshledal vady vytykané žalobkyní ani jiné vady, pro které by měl napadené rozhodnutí zrušit; v odůvodnění rozsudku se rovněž ztotožnil se žalovaným v posouzení důvodu, pro nějž byla žádost žalobkyně o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně požádala o azyl výlučně z obavy před výhrůzkami a útoky příslušníků mafie, kteří od ní žádali bez právního důvodu peníze, a ve snaze legalizovat svůj pobyt v České republice poté, co platnost jejího pracovního víza vypršela. Správní orgán po provedeném řízení usoudil, že tyto důvody nesvědčí o pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, a krajský soud mu dal po přezkoumání napadeného rozhodnutí v rámci žalobních bodů svým rozsudkem za pravdu.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) včas kasační stížnost založenou na důvodech podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Uvedla, že ji vydíraly osoby spjaté s organizovaným zločinem, které od ní žádaly peníze za tzv. ochranu. Vliv organizovaného zločinu na Ukrajině přitom sahá až do vládních struktur; proto je ohrožení ze strany organizovaného zločinu vnímáno jako ohrožení pramenící z politického a státního systému. Soud založil svůj závěr na tom, že stěžovatelka neuvedla zákonné důvody pro udělení azylu; nezabýval se však skutečným fyzickým ohrožením stěžovatelky. Stěžovatelka pocituje odůvodněný strach z pronásledování mafií ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, a to z důvodu svého dluhu; státní moc jí přitom proti tomuto pronásledování neposkytuje dostatečnou ochranu.

Žalovanému správnímu orgánu pak stěžovatelka vytkla to, že bez ohledu na její reálné ohrožení nezjistil všechny skutečnosti potřebné pro rozhodnutí.

Z těchto důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatelka požádala též o to, aby její kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek, neboť její zdraví a život jsou ohroženy strukturami organizovaného zločinu; tato žádost se však – s ohledem na zamítnutí kasační stížnosti – stala bezpředmětnou.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejprve je třeba konstatovat, že Nejvyšší správní soud nepřihlíží ke skutečnostem uplatněným až po vydání rozhodnutí, které kasační stížnost napadá (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Tvrzení spojující vydírání ze strany soukromých osob s nedostatečnou ochranou ze strany státu či přímo s angažovaností státu v této nezákonné činnosti je právě takovou skutkovou novotou. Stěžovatelka se v řízení o žalobě nezmínila o jakýchkoli svých problémech s orgány veřejné moci na Ukrajině, případně o tom, že by se na tyto orgány vůbec obrátila: naopak připustila, že ochranu u nich nehledala. Soud se proto zabýval jen obecným poukazem na nesprávné zhodnocení stěžovatelčiny situace s ohledem na ustanovení § 12 zákona o azylu tak, jak byl obsažen již v žalobě; přisvědčil však krajskému soudu. Stěžovatelčina tvrzení svědčí toliko o projevech obecné kriminality: sama stěžovatelka formuluje jako předmět svých obav „pronásledování z důvodu dluhu“, nikoli z některého z důvodů podle § 12 zákona o azylu. Je sice pravda, že za pronásledování ve smyslu zákona o azylu se považuje i určité jednání soukromých osob, proti němuž stát neposkytuje ochranu (§ 2 odst. 5 zákona o azylu); i toto jednání však musí být podmíněno některou ze sociálních charakteristik žadatele o udělení azylu vypočtených v § 12 zákona o azylu. Stěžovatelčiny obavy – jak doložil už správní orgán – nepramení z činů azylově relevantních, tj. činů, které by ve svém souhrnu představovaly pronásledování ve smyslu zákona o azylu, a to bez ohledu na to, zda je stěžovatelka připisuje „vládním strukturám“ či soukromým osobám.

Stejným způsobem – tj. obecně – hodnotil Nejvyšší správní soud i námitku nedostatečného dokazování v řízení před správním orgánem, neboť ta byla v kasační stížnosti stejně jako v žalobě formulována obecně bez bližšího odůvodnění. Jak už konstatoval krajský soud, správní orgán vycházel v řízení ze všech informací, které mu stěžovatelka poskytla v žádosti o udělení azylu, doplněné ručně psaným prohlášením o důvodech žádosti, a při pohovoru provedeném v souladu s § 23 zákona o azylu. Stěžovatelka odpověděla na všechny podrobné otázky, na konci pohovoru svým podpisem stvrdila, že k věci již nemá co doplnit, a možnosti samostatného vyjádření nevyužila. Správní orgán v řízení nepochybil: není tu nic, co by ze stěžovatelčina příběhu bez její vůle zůstalo neobjasněno. Správní orgán neměl důvod zpochybňovat stěžovatelčiny výpovědi a zacházel s nimi jako s hodnověrnými; výsledek správního řízení, proti němuž stěžovatelka brojí, je tedy založen na dostatečných zjištěních a stěžovatelka ve skutečnosti brojí proti právnímu hodnocení své situace. Toto hodnocení stěžovatelka vnímá jako nesprávné; to je však věc jiná a k ní se soud vyjádřil již v předchozí námitce.

Nejvyšší správní soud tedy shledal obě stěžovatelčiny námitky nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně (stěžovatelka) nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. dubna 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu